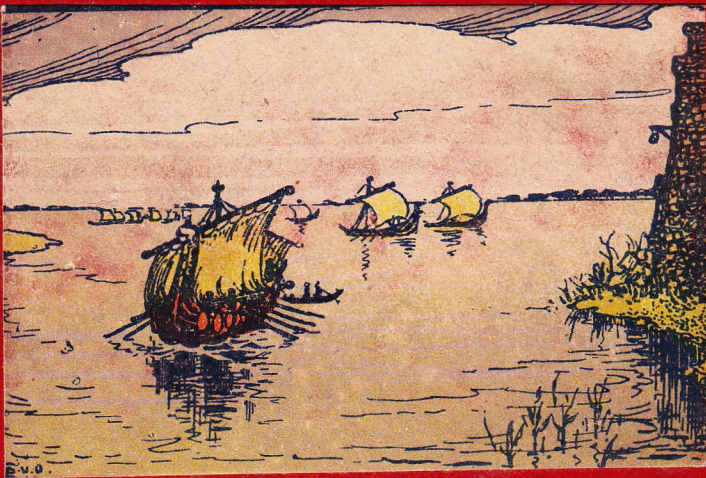

A. HANS

Twee Schippers

en andere verhalen

L. OPDEBEEK .. UITGEVER .. ANTWERPEN

A. HANS

TWEE SCHIPPERS.

EN ANDERE VERHALÈN

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN

1932

Twee Schippers

Pieter en Koen hadden weer iets uitgedacht. Gewoonlijk betekende dat niet veel! En nu ook niet.

Ze wilden varen... niet in eene boot... maar in eene waschtob.

Ja, waarlijk in eene waschtob!

Achter Pieter's huis lag een groote vijver. In 't midden was hij zeer diep.

— «Die vijver is onze zee,» zei Pieter.

— «En de tob is ons schip,» voegde zijn maat er bij.

Stillekens, zonder dat moeder het zag, werd de tob naar den vijver gerold.

Plons! nu lag zij er in.

— «Ieder op zijne beurt mag varen,» zei Pieter. «Ik eerst.»

— «Mij goed, maar niet te lang.»

— «Neen, eens rond. Geef dien langen stok, ik zal er mee in den grond steken.»

Pieter stapte in de tob, terwijl Koen deze vasthield.

— «Pas op, dat ge niet omver valt!» zei Koen.

— «Ik kan varen!» snoefde de ander. «Hoezee! ik ben weg... recht naar Amerika.»

Hij stak met den stok van wal af. Maar o wee! De tob draaide, schommelde en keerde om.

De kapitein lag in de zee, zijne zee toch!

Gelukkig was de vijver hier nog niet diep. Pieter kroop aan den kant.

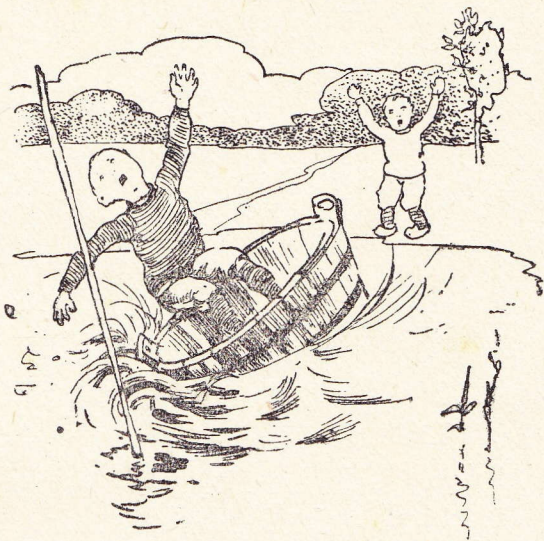
De tob dreef in 't midden.

— «Wat zal moeder zeggen!» kreet Pieter, wien 't water uit de kleeren droop.

Langzaam ging hij naar huis. Hij moest alles vertellen.

— «Wat een last met die deugnieten!» zei moeder kwaad. «Straatkapoen, gij varen in een tob; wat zult ge nog al verzinnen! Vaar nu gauw naar uw bed. Ik zal ook eens een stok gebruiken, niet om in den grond te steken, maar om er mee eene

rammeling te geven aan iemand, die het verdient. Nu kan ik nog om mijne tob gaan.»

Moeder moest wachten, tot vader thuis was. De tob dreef te ver. Met veel moeite haalde vader ze aan den kant.

Pieter kreeg van vader ook iets, dat hij liever niet had.

— «Stoute jongen,» zei vader. «Altijd verricht ge ondeugende dingen. Zoudt ge gaarne verdrinken! Hoe komt het in uw hoofd op? En ik zal Koen's vader ook eens verwittigen.»

Koen werd dus ook onder handen genomen.

Nooit meer trachtten de schippers op hun zee te varen.

De Plager.

Emiel was een slechte jongen. Hij sloeg kleinere kinderen, maar was van de grootere natuurlijk bang. Hij plaagde ook de menschen... tenminste als hij kans zag om weg te loopen. Een kloeken man zou hij nooit nageroepen hebben. Hij had het altijd gemunt op gebrekkigen, op lammen, blinden, of grijsaards. Dat

was laf niet waar? Emiel bezat geen enkelen flinken kameraad. Welk een ferme jongen wil er nu toch de vriend zijn van een lafaard?

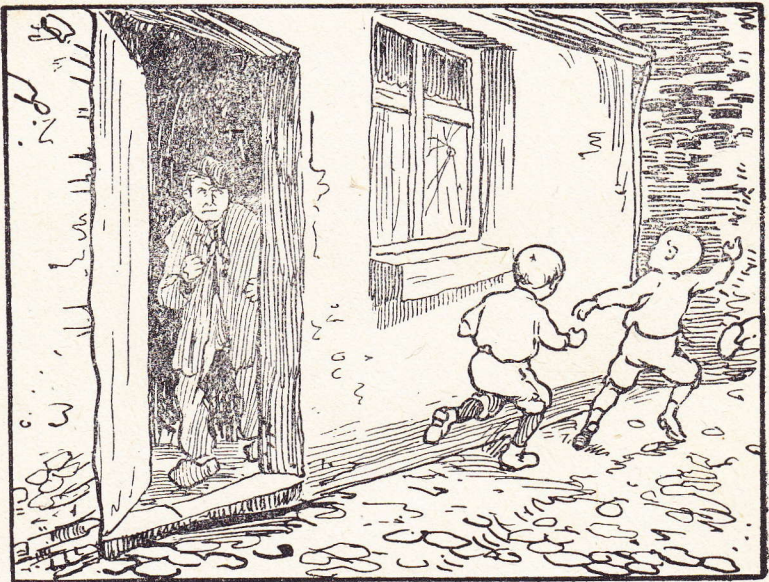
In de straat, waar Emiel woonde, stond een klein huis. In dit huisje leefde Nardje, een oud ventje, dat niet wel bij 't hoofd was.

De menschen noemden hem «Nardje, den zot.» Zoo erg was het echter niet. En Nardje deed ook niemand kwaad.

Daarom mocht hij in zijn huisje blijven. Anders zou men hem in een gesticht geplaatst hebben.

Eenige ondeugende jongens konden Nardje nooit met rust laten. Daartoe behoorde ook Emiel.

Op zekeren middag waren die slechte knapen weer bezig. Ze wierpen de deur van Nardje's huis open, en liepen dan weg. Soms gingen ze ook op het venster kloppen en trokken dan leelijke gezichten.

— «Ik weet nog wat beters,» zei Emiel. «Wacht even!» Hij liep heen, maar keerde seffens terug.

De deugniet droeg eene oude, blikke doos in de hand.

— «Ik heb er water in geschept, zei hij. «Ik zal Nardje nat gieten.»

De schelm deed de deur open. Maar Nardje stond op wacht.

De oude man was al dat geplaag beu.

Eer Emiel gieten kon, had Nardje hem vast. Hij smeed den jongen zoo ruw op de straat, dat Emiel bleef liggen.

Vele menschen kwamen toegeloopt. Ze droegen Emiel naar huis. Ge kunt denken, dat moeder verschrok. Zij zond om een dokter. Deze kwam en onderzocht den knaap.

Hij verbond de wonde, want Emiel had een groot gat in 't hoofd.

— «De jongen moet rustig blijven, morgen kom ik terug,» zei de dokter.

Den anderen dag keerde de geneesheer dan ook weer.

— «'t Zal niet erg zijn,» sprak hij. Maar 't had erger kunnen afloopen. Emiel is met veel geweld op een steen terecht gekomen. Van zoo'n val zijn er al veel kinderen gestorven.»

— «'t Is zijn eigen schuld,» zei vader. «Hij weet wel dat hij Nardje niet mag plagen. En Nardje weet niet wat hij doet. Emiel heeft zijn verstand, maar hij gebruikt het slecht. En Nardje heeft geen verstand.»

De les hielp. Emiel liet voortaan de menschen met rust. En dan ging hij stillekens door zonder iets te zeggen.

Nardje woont nu niet meer in de straat en ook niet meer in de stad. Men heeft den ongelukkige naar Gheel gebracht.

Gheel is een groot dorp in de Kempen, in de provincie Antwerpen. Daar wonen wel tweeduizend zotten of krankzinnigen.

Zotten is een leelijk woord, kinderen. Zegt liever: krankzinnigen of zinneloozen.

De krankzinnigen zijn te Gheel niet in een gesticht opgesloten. O! neen, zij wonen bij andere menschen in huis. Ze mogen wandelen en werken. Ze zijn zoo gelukkig als ze maar kunnen zijn.

Nardje woonde bij een boer. Hij was er gaarne. Hij wandelde en werkte ook wel eens op 't land. Doch hij was te oud om veel te werken. Ook kende hij den boerenstiel niet. Maar men had hem voor zijne gezondheid toch buiten 't dorp geplaatst.

In Gheel plagen de jongens de ongelukkigen niet. Ze denken er zelfs niet aan. Evenals hun ouders zijn ze goed voor die arme menschen.

Voor 't eerst naar School

De groote vacantie was uit. Rik zou met zijn broer Jaak mee naar de groote school gaan. Rik was nu te oud voor den kindertuin.

Den eersten morgen ging de moeder ook mee. Ze moest Rikske laten opschrijven. Toen dat gedaan was, keerde ze naar huis terug.

Jaak en Rik waren nu op de koer. O! er speelden daar zooveel jongens. Velen kwamen eens naar de nieuwe mannen en dus ook naar Rik zien. Ons ventje was dan wat beschaamd.

— «Jaak, ge moogt mij niet alleen laten. Ge moet bij mij blijven,» zei hij tot zijn broer.

Maar «tinge-linge-ling,» klonk de bel.

Jaak zat al in de derde klas en Rik moest natuurlijk naar de eerste. De jongens konden dus niet samen blijven.

Rik gevoelde zich niet op zijn gemak. Maar de heer kwam naar hem toe en gaf hem eene hand. Hij streek ook eens over zijn hoofd en zei: «Ah! dat is Rik. Ge ziet er mij een braven jongen uit».

De nieuwe mannetjes leerden nu in rang staan. De heer wees hun ook, waar ze de klak moesten hangen. Dan ging hij er mee in de klas. Ieder kreeg eene plaats. Rik zat nevens een jongen uit zijne straat.

Daarna moesten de jongens weer naar buiten gaan en terug in de klas komen.

— «Ik zal eens zien, of ge uwe plaats nog kent,» zei de meester.

Rik wist nog wel, waar hij zitten moest. Sommige knaapjes hadden het al vergeten. Maar de heer werd niet kwaad. Hij lachte eens en wees de plaats terug.

Dan vertelde hij wat. Hij leerde ook een versje aan de kinderen. Om tien uur gingen al de jongens der school op de koer.

— «Ik ben het al gewoon,» zei Rik tot Jaak. «Nu ben ik niet meer bang. Wij hebben een braven heer.»

En 's noens vertelde hij hetzelfde aan vader en moeder.

Een Uitstapje

Walter mocht met vader en moeder mee.

't Was een schoone Donderdagnamiddag. Om één uur kwam er een rijtuig met twee paarden voor de deur.

De ouders en Walter stapten er in. De paarden zetten 't op een loopen en daar reed onze jongen als een prins. Hij zag eenige vriendjes op straat. Die hadden met hem wel van plaats willen verwisselen!

De koetsier reed buiten de stad, langs een weg met boomen beplant. Altijd maar voort! Die paarden wisten zeker niet wat moe zijn was.

— «Zoo lang zou ik toch niet kunnen loopen» dacht Walter. «Ze moeten een goeden adem hebben.» Eindelijk reed het rijtuig een zijweg in. Daar lag geen plaveisel, maar zand. De paarden stapten nu, het was hier te zwaar.

Weldra stond het rijtuig stil voor eene groote poort.

— «Er uit!» zei vader. «Hier zijn we bij oom Dries.»

Walter kende oom Dries wel, maar hij was er nog nooit geweest.

Zijn vader en moeder hadden vroeger in eene andere stad gewoond ver van hier. Sedert een paar weken waren ze verhuisd.

— «We wonen nu dicht bij oom Dries en we zullen er eens heengaan,» had vader hem gezeid.

En thans was Walter er. Zijn oom, had eene groote boerderij.

Oom Dries verwachtte de bezoekers. Hij kwam hen tegemoet en groette ze vriendelijk.

— «Ha, Walter ge zijt groot geworden!» zei hij.

De oom droeg zijn neefje op zijn schouder in huis. Ja, die boer was sterk.

In huis zat tante. Ze was ook blijde haar familie te zien. Vader en moeder spraken met oom en tante. Walter speelde toen buiten.

Op het hof liepen kippen. Nu wilde Walter eens heel groot zijn.

— «Ik zal die kippen in hun hok jagen,» zei hij.

Hij klapte in de handen en de kippen liepen weg.

Er was eene groote hen, die veel kiekentjes bij zich had.

De jongen wilde zoo'n kiekentje opnemen. Maar toen werd de moederhen zeer kwaad. Ze sloeg met de vleugels en kakelde.

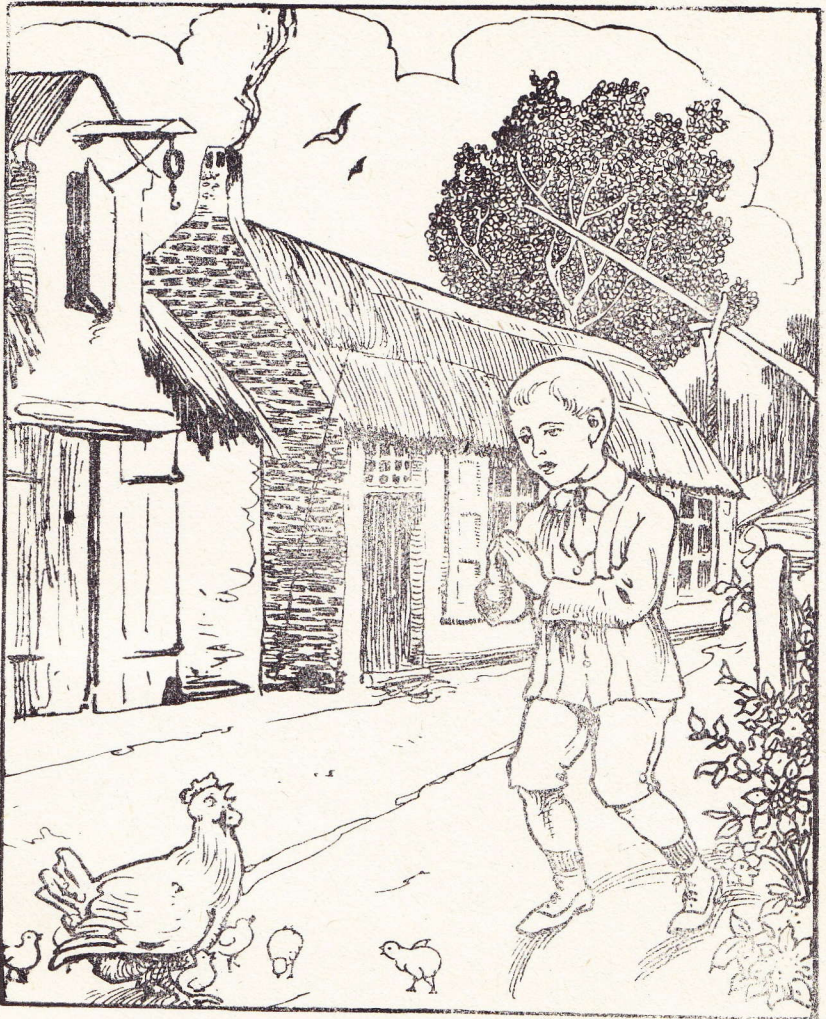
O! wat was Walter bang. Hij schreeuwde en liep weg. Hij liet nu de kippen gerust.

Moeder riep hem in huis.

— «Oom wil u wat vragen,» zei ze.

Walter was nieuwsgierig.

— «Lust gij kersen?» vroeg oom.

Dat was nu wel het vragen waard! Wie lust die heerlijke vruchten niet?

— «Kom eens mee!» zei oom.

Walter wilde wel. De boer bracht hem in den boomgaard.

— «Houd uwe muts eens op,» zei hij.

Dan plukte oom veel kersen van een grooten boom.

Plezierig, nietwaar, als ge de kersen niet moet koopen, maar ze zoo maar plukken kunt!

Walter mocht zijn hartje ophalen. Oom plukte dan nog een korf vol om mee te geven.

— «Ge moet ook eens terugkomen als de appels en peren rijp zijn,» zei de boer.

O! komen wilde Walter wel, zoo dikwijls hij mocht.

De jongen zag ook paarden, koeien, varkens en schapen. Een varken had wel acht kleine jongskens bij zich. En Walter vond die kinderkens veel schooner en zindelijker dan de moeder.

— «Ik ben niet bang van de koeien,» zei de knaap.

Nu snoefde hij weer. Want toen eene koe wat nieuwsgierig naar hem keek, kroop hij rap achter zijn oom weg.

— «Met dieren moet ge altijd voorzichtig zijn,» zei de boer. «Koeien doen meestal niemand kwaad. Toch kunt ge ze niet altijd vertrouwen. Verleden jaar heeft die roode daar onze dienstmeid een stoot gegeven met haar horens. Ik was er gelukkig juist bij. Ik joeg het beest weg met een dikken stok. Anders had het meisje kunnen dood zijn. Zoo stampen de paarden soms. En zelfs de varkens durven wel bijten of liever snakken. Een geit stoot u soms met haar horens, een schaap ook wel.»

— «De kip wilde me straks ook in mijn been pikken,» zei Walter.

— «De klokken zeker!» vroeg oom.

— «Die met haar kindertjes.»

— «Ja, ja, de klokken. Blijf daar maar een eindje vandaan jongen! Ze beschermt haar kiekens. We hebben in den vijver twee zwanen. Die zouden uw arm of been wel kunnen breken met een slag van hun vleugels. Nog eens, met dieren moet men voorzichtig zijn.»

Na de wandeling over de boerderij, moesten de bezoekers eten. Ze kregen lekker bruin brood met hesp, eieren, kaas of wat ze maar wilden. Ze moesten slechts kiezen.

Tegen den avond reden vader, moeder en Walter terug.

Het korfje met de kersen werd nevens den jongen gezet.

— «Ge moogt er onderweg wel eentje proeven, maar eet de mand niet leeg, hoor!» zei vader.

't Was een plezierige rit weer.

— «Een schoone avond,» meende moeder.

— «Ja,» zei vader. «Ginder gaat de zon onder. Hoe prachtig!»

't Was een aangenaam uitstapje geweest.

Toen 't rijtuig in de stad terugkwam, werden de lantaarns al aangestoken.

De jongen vond hem den besten man van de wereld.

— «Op een goed uur thuis,» sprak moeder.

En Walter ging vroeger dan anders naar bed. En o! wonder, hij vroeg het zelf. Dat was, omdat hij vaak had, vaak van de buitenlucht, zooals vader zei!

Toen hij in zijn bed lag, was het juist of hij nog in het rijtuig zat.

Maar dit rijtuig bracht hem niet naar oom Dries, maar naar het droomenland.

De Trouwe Kat

Mijnheer Debal had eene schoone kat. Poes woonde al wel vijf jaar bij hem. 's Avonds zat ze in 't hoekje bij de stoof. 's Morgens was ze blij, dat de lange nacht voorbij was. Dan kwam ze streelend langs de beenen van haar baas loopen.

Toch moest de kat op zekeren dag weg. Mijnheer Debal kon ze niet langer meer houden. 't Speet hem wel, maar 't was nu zoo.

Zijn boterboer nam de kat mee naar zijne hoeve, wel vier uren van de stad.

Op zekeren morgen hoorde Mijnheer Debal miauwen.

— «Is er nu eene vreemde kat in huis?» dacht hij.

Hij keek in de kamer en in de gang, maar zag niets.

— «'t Is buiten,» zei hij.

Mijnheer Debal trok de deur open. En wie zat er daar? Zijne eigen poes... die vier uren was komen loopen, om weer bij haren ouden baas te zijn.

— «Nu blijft ge bij me,» zei Mijnheer Debal.

En hij hield de kat tot aan haar dood toe.

Dit verhaal is waarlijk gebeurd. We hooren dikwijls spreken over hondentrouw; dit is nu 'n voorbeeld van kattentrouw.

De Klokken

— «Wie maakt er toch zoo'n leven in den toren? dacht Jacob dikwijls. En dan stond hij met zijn neus omhoog, naar den toren te kijken.

't Was een hooge, dikke toren, zonder top. Hij keek heel ver boven de huizen uit.

— «Wie is er in diën toren,» dacht Jacob. «Bom... bom... bom! gaat het altijd maar. Staat er daar een kanon van de soldaten? Of een groote trommel als van 't muziek?»

De jongen begreep er niets van.

In den toren was er een klein deurtje. Een man ging er dikwijls in en uit.

— «Mag ik eens mee?» vroeg Jacob zekeren dag.

De man had den jongen al dikwijls bij den toren zien staan.

— «Zoudt ge zoo gaarne eens mee naar boven gaan?» vroeg hij.

— «O ja, mijnheer?»

— «Vraag dan maar aan vader of ge mee moogt.»

Vader vond het goed, want hij wist dat de torenwachter goed op zijn zoontje letten zou.

En den anderen morgen stapte Jacob den toren op.

Er was een steenen trap, die altijd maar rond omhoog liep... een wenteltrap!

Trip-trap, trip-trap! klonk het.

Dat deden Jacob's voetjes op de treden.

— «Houd u goed aan de koord vast,» zei de man.

Er was geen leuning maar een koord!

Twee keer moest ons ventje wat rusten. Dan stak de torenwachter een deurtje open.

Jacob zag nu de levenmakers, die altijd «bim-bam-bom» riepen. 't Waren geen kanonnen en ook geen trommels, maar heel groote bellen. Er stonden letters en cijfers op.

— «'t Zijn de klokken,» sprak de torenwachter. «Verschrik niet, want wij gaan luiden. Maar eerst moeten mijne maten komen. Ze blijven lang weg,»

Weldra kwamen er nog vier mannen in de klokkenkamer.

— «Gaat ge ook helpen luiden?» vroeg er een aan Jacob.

— «Wat is dat... luiden?» vroeg de jongen.

— «Wel, kijk maar eens goed... en verschrik niet.

De mannen gingen nu boven de klokken staan en stamp-
ten met de voeten.

Jacob sprong op zij.

— «Bim,» zei de eerste klok.

— «Bam,» riep de tweede.

En «Bom», schreeuwde de derde.

En toen klonk het achter elkaar:

Bim, bam, bom.

Bim, bam, bom!

Wel verbazend, wat een lawaai! Heel de toren daverde er
van.

Nu wist ons ventje, wie er in den toren zoo'n spel maakte.

En nog dikwijls stond hij later naar de vroolijke klokken
te luisteren!

Helena's Hofje

Helena had achter in vaders hof een lapje grond. Dat was haar tuintje. Ze plantte er bloemen, die ze goed verzorgde. Ook groeiden er aardbeziën, smakelijke vruchten, waar ge zoo in bijten zoudt.

— «De aardbeziën zijn nu rijp: ge moet ze plukken,» zei vader op een morgen. «Ze zullen wel goed smaken.»

— «Vader, ik zou ze aan iemand willen geven,» antwoordde Helena.

— «Zoo? Aan wie?»

— «Aan vrouw Bos, vader!»

Vrouw Bos woonde niet ver van Helena. Haar man was dood en haar kinderen waren ver weg.

Vrouw Bos lag ziek te bed. Aardbeziën zouden haar zeker

verfrischen. Maar de weduwe was te arm, om zulke vruchten te kopen.

Nu kreeg ze er voor niets. Vader vond het natuurlijk zeer goed, dat zijn lief dochtertje de aardbeziën uit haar hofje, aan de zieke vrouw bracht. En toen haar eigen hofje leeg was, mocht ze er uit vaders grooten tuin plukken. Iederen dag bezocht ze de arme zieke. En na den aardbeziëntijd bracht ze er ook frambozen en perziken, sappige peren en pruimen heen. Met bloemen uit haar hofje maakte ze het kamertje van vrouw Bos vroolijker.

— «Helena is haar tuintje waard,» zeiden vader en moeder. Denkt gij het ook niet?

Bange Hein

De jongens zaten in school. Daar mogen ze niet babbelen. Toch zei Flip tot zijn maat Door: «Het sneeuwt». En al de knapen fluisterden! «Het sneeuwt».

Ieder zag naar buiten. Ja hoor, 't sneeuwde... eerst zacht-kens dan hard.

— «Vriendjes, ge hebt nu gezien dat het sneeuwt» sprak de meester. «Opgepast nu en goed geleerd. Dan moogt ge om vier uur in de sneeuw spelen zooveel ge wilt. Maar wie nu altijd maar naar de sneeuw kijkt, moet om vier uur hier blijven. En dat zou toch jammer zijn.»

Eindelijk was de school uit. De jongens mochten naar buiten. Wat een plezier!

Flip, Door, en nog eenige knapen wilden een sneeuwman maken.

Een uur later stond het ventje daar met een ouden hoed op 't hoofd en eene pijp in den mond.

Toen 't donker was, gingen de jongens naar huis. De sneeuwman moest buiten blijven. 't Was maar goed, dat de arme bloed niet leefde.

En toch zou hij nog iemand bang maken.

Om acht uur kwam Hein van zijn werk. Hein was al achttien jaar, en toch verschrok hij gauw.

Opeens zag hij een witten man staan.

— «Wie is dat?» riep Hein.

Hij wilde rap wegloopen. Maar toen bemerkte de jongen dat hij op den loop ging voor een sneeuwman.

Hein werd kwaad... ja, hij werd kwaad op dien vent van sneeuw. Hij gaf hem een harden schop.

De sneeuwman zei niets, maar viel omver. Het was hem

al goed, wat ze met hem deden.

Hein trapte er nog eens op en ging toen naar huis.

Flip en Door vonden hun vriend in brokken en stukken.

— «Wie zou dat gedaan hebben!» zeiden ze boos.

Maar de sneeuwman kon het niet vertellen.

— «'t Is niets,» zei Flip. «We zullen een nieuwen maken.

Als we ons haasten, staat hij er nog vóór de school begint.»

De knapen zetten zich flink aan 't werk. En voor half negen prijkte er weer een flinke sneeuwvent, die 's avonds onzen Hein nog eens bang kon maken.

Dien dag sneeuwde het nog. De jongens vroegen niets beters. Ze haalden hun hartje eens op. En 's avonds stonden er wel zes sneeuwmannen op het pleintje, waar de maten altijd speelden.

Die zes witte kerels konden elkaar gezelschap houden in den langen nacht.

Hein was er nu niet meer bang voor en liet ze gerust. De gasten bleven er staan, tot de zon ze een paar dagen later, och arme! versmolt tot water.
